

ITG-2024-054*

BIJZONDER VERSLAG VAN DE RAAD VAN BESTUUR
(MOTIVERINGS- EN VERANTWOORDINGSNOTA)
ART. 472 DLB

OPRICHTING TRANSCO ENERGY CV

INTERGEM

Opdrachthoudende vereniging

Zetel: Administratief Centrum, Frans Courtensstraat 11, 9200 Dendermonde

Correspondentieadres: Brusselsesteenweg 199, 9090 Melle

RPR Gent, afdeling Dendermonde

Ondernemingsnummer 0220.764.971

BTW-nummer BE 0220.764.971

BIJZONDER VERSLAG VAN DE RAAD VAN BESTUUR OPGESTELD OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 472,
§1, 2 VAN HET DECREET LOKAAL BESTUUR

SAMENGEVAT

Via de holdings **Publi-T en Publigas** verzorgen de Belgische gemeenten de publieke verankering van de energie-transportnetbeheerders **Elia en Fluxys**. De bestaande Vlaamse (inter)gemeentelijke aandeelhouders hebben samen 60% van Publi-T en 55% van Publigas in handen.

Het bestendigen van de Vlaamse aanwezigheid vormt een uitdaging naar de toekomst toe. Enerzijds is bekend dat Elia onder impuls van de energietransitie een concrete, recurrente **behoefte** heeft aan **bijkomend kapitaal**, anderzijds kan worden aangenomen dat het niet wenselijk is de omvangrijke middelen die hiervoor nodig zijn op te vragen bij de gemeenten. Ook voor Fluxys kan niet worden uitgesloten dat in de toekomst een kapitaalbehoefte ontstaat, ook al is deze op vandaag niet concreet. Tezelfdertijd moet worden vastgesteld dat het op Vlaams niveau **verspreid aandeelhouderschap** in Publi-T en Publigas een efficiënte besluitvorming bemoeilijkt.

De raden van bestuur van de Opdrachthoudende Verenigingen Fluvius Antwerpen, Gaselwest, Imewo, Intergem en Iverlek stellen voor een **nieuwe coöperatieve vennootschap TRANSCO ENERGY** op te richten. Deze oprichting moet het in de toekomst mogelijk maken de Vlaamse aanwezigheid in de holdings Publigas en Publi-T te **stroomlijnen** en te **verzekeren**, zonder nieuwe middelen op te vragen bij de gemeentelijke aandeelhouders door **externe, niet-gemeentelijke aandeelhouders** aan te trekken als partners die bereid zijn in Publi-T en/of Publigas te investeren.

Er wordt voorgesteld in **twee fasen** te werken waarbij in 2024 louter een **wachtstructuur** wordt opgericht en waarbij pas in een latere, volgende fase – bij een concrete kapitaalbehoefte die zich vermoedelijk in 2025 manifesteert – Intergem, net zoals de andere betrokken opdrachthoudende verenigingen hun aandelen Publi-T en/of Publigas **inbrengen**, in combinatie met een inbreng van niet-gemeentelijke partners. De gemeenten worden nu bevraagd over de oprichting van de wachtstructuur en zullen later ook over de volgende fase nog afzonderlijk worden bevraagd. Het is dus geenszins zo dat een goedkeuring van de eerste fase ook automatisch een goedkeuring van de tweede fase inhoudt.

DECRETAAL KADER

Het Decreet Lokaal Bestuur (DLB) staat toe dat opdrachthoudende verenigingen deelnemen in publiekrechtelijke en privaatrechtelijke rechtspersonen die zelf niet die rechtsvorm hebben aangenomen. De beslissing tot deelneming wordt genomen door de algemene vergadering op grond van een verslag dat de raad van bestuur heeft opgemaakt. In dat verslag worden de voor- en nadelen van de deelneming afgewogen en wordt aangetoond dat de opdrachthoudende vereniging zelf niet die voordelen kan bieden.

Onderhavig document is het verslag conform artikel 472 §1, tweede lid DLB.

VOORAFGAAND

Tijdens de Fluvius-infosessies voor de gemeenteraadsleden, algemeen directeurs en financieel directeurs van de Vlaamse gemeenten in het voorjaar 2023 is de voorgestelde reorganisatie van de participaties in Publi-T en Publigas uitvoerig gepresenteerd en gemotiveerd. Dit verslag geeft de principes weer die toen zijn meegedeeld en besproken, waarbij deze werd aangevuld en aangepast op basis van recente gegevens.

AANLEIDING BEOOGDE OPERATIE

De holding **Publigas** cv bezit 77,44% van de aandelen Fluxys NV. Fluxys NV is voor 90% eigenaar van de Belgische transportnetbeheerder Fluxys Belgium (de resterende 10% is *free float*) en heeft ook verschillende participaties in het buitenland. Publigas zelf heeft geen andere participaties. De opdrachthoudende verenigingen Fluvius Antwerpen, Gaselwest, Imewo, Intergem en Iverlek bezitten samen 30,36% van de aandelen van Publigas.

Met een belang van 44,79% is **Publi-T** cv de referentieaandeelhouder van Elia Group NV en heeft hiermee de feitelijke exclusieve controle over de groep. Op haar beurt is Elia Group NV eigenaar van de Belgische transportnetbeheerder Elia Transmission Belgium NV, maar ook voor 80% van de Duitse transportnetbeheerder 50Hertz. 51,88% van de aandelen van Elia Group NV is beursgenoteerd. Buiten deze participatie in Elia Group NV en één aandeel van Elia Transmission Belgium en Elia Asset, heeft Publi-T geen andere activa. De opdrachthoudende verenigingen Fluvius Antwerpen, Gaselwest, Intergem, Imewo en Iverlek hebben samen een belang van 33,89 % in Publi-T.

In het kader van de energietransitie en de toenemende elektrificatie heeft **Elia Group** NV een omvangrijk **investeringsprogramma** uitgewerkt. Te verwachten valt dat Elia door de grote uitdagingen de volgende jaren meerdere **kapitaalverhogingen** zal doorvoeren die Publi-T zou moeten kunnen volgen indien het geen verwatering wil ondergaan. En dus ook de Vlaamse aandeelhouders zouden moeten kunnen volgen indien zij op hun beurt hun belang in Publi-T niet willen zien verwateren.

Bij Publigas zijn er nog geen concrete kapitaalbehoeften geformuleerd, maar gezien Fluxys werkt aan een kapitaalintensieve transitie van een vervoerder van enkel gas naar een vervoerder van moleculen (o.a. waterstof, CO₂) is het niet uitgesloten dat ook Fluxys en Publigas in de toekomst een of meerdere kapitaalverhogingen zouden overwegen.

Ook **Fluvius** is volop aan het investeren om de hoge betrouwbaarheid van de distributienetten te handhaven en de Vlaamse energietransitie mogelijk te maken. De Fluvius-groep wil dan ook haar financieringscapaciteit maximaal vrijwaren om de eigen uitdagingen aan te gaan, zonder deze capaciteit te moeten aanwenden voor het volgen van uitgiftes van nieuwe aandelen bij Publi-T en/of Publigas.

Tezelfdertijd kan worden vastgesteld dat de **lokale besturen** zelf voor grote financiële uitdagingen staan, waardoor het weinig realistisch wordt geacht dat vanuit de gemeentelijke aandeelhouders van Fluvius nog grote bedragen kunnen vloeien naar Publi-T en Publigas.

Rekening houdend met deze overwegingen, is het aangewezen dat de bestaande Vlaamse aandeelhouders van Publi-T en Publigas zich voorbereiden om hun aanwezigheid in beide holdings in de toekomst te bestendigen en zo mee verder in te staan voor de publieke verankering van Elia en Fluxys en dat alles zonder de gemeentelijke financiën te bezwaren. Daartoe dient een structuur te worden opgericht die het in de toekomst mogelijk maakt **op gerichte en gecontroleerde wijze externe, niet-gemeentelijke investeerders toe te laten** die mee invulling kunnen geven aan toekomstige kapitaalbehoeften.

Het is eveneens zinvol dat de reorganisatie kan leiden tot een betere **stroomlijning** van de Vlaamse belangen in Publi-T en Publigas. Inderdaad, 60% van de aandelen van Publi-T is in handen van 16 Vlaamse aandeelhouders, bij Publigas is dat 55% bij 8 Vlaamse aandeelhouders. In de andere gewesten is het aandeelhouderschap in beide holdings bijna volledig geconcentreerd bij één aandeelhouder, met name Interfin in Brussel en Socofe in Wallonië.

Uit een juridische analyse blijkt dat de Vlaamse belangen in Publi-T en Publigas niet in één holdingstructuur kunnen worden ondergebracht, omdat deze ene individuele aandeelhouder dan de controle zou verwerven over Publi-T en Publigas. Deze controlewijziging zou een verplicht overnamebod inluiden op alle uitstaande aandelen van de beursgenoteerde vennootschappen Elia Group en Fluxys Belgium. Om dezelfde reden is zelfs onderling overleg tussen de Vlaamse aandeelhouders onmogelijk.

Daarom wordt in Vlaanderen een dubbele reorganisatie in het vooruitzicht gesteld. Een eerste reorganisatie is een concentratiebeweging binnen de Vlaamse Energieholding (VEH) die vandaag reeds aandeelhouder is van Publigas en Publi-T. Momenteel zijn enkel de OV Fluvius Limburg, Fluvius West en PBE daarbij betrokken. Daarom gaan we niet dieper in op dit luik. Een tweede reorganisatie is de oprichting van een nieuwe holding, eerst als wachtstructuur en later als economisch anker voor de belangen in Publi-T en Publigas van de opdrachthoudende verenigingen Fluvius Antwerpen, Gaselwest, Imewo, Intergem en Iverlek. Daarop heeft deze motiveringsnota betrekking.

MOTIVERING OPRICHTING TRANSCO ENERGY CV

De raad van bestuur van Intergem stelt voor een **nieuwe coöperatieve vennootschap TRANSCO ENERGY** op te richten, waarin in een latere fase haar participaties in Publi-T en/of Publigas kunnen worden ingebracht en die een toetreding van **externe partners** mogelijk maakt. Omdat de externe partners overeenkomstig de huidige regelgeving en de eigen statutaire context op heden niet kunnen deelnemen in Intergem is de oprichting van een tussenstructuur noodzakelijk. Door het aantrekken van extern kapitaal kan de controle en dus strategische verankering van Elia en Fluxys mede bestendigd worden.

Een bundeling in Publi-T en Publigas via TRANSCO ENERGY cv maakt ook het **stroomlijnen** van de besluitvorming van het Vlaams aandeelhouderschap mogelijk.

Voor wat betreft de financiën in het algemeen en het **dividendbeleid** in het bijzonder, hebben de gemeenten van Intergem dividendprognoses tot 2027 ontvangen. Het uitgangspunt is dat de vooropgestelde dividenduitkeringen aan de gemeenten vanuit Publi-T en Publigas ook via TRANSCO ENERGY cv maximaal gehandhaafd blijven.

SAMENGEVAT

Gezien de uitdagingen en grote financieringsnoden die de energietransitie met zich meebrengt acht de raad van bestuur van Intergem de oprichting van en de deelname in TRANSCO ENERGY cv aangewezen en om:

1/ over een instrument te beschikken dat de gerichte en gecontroleerde toetreding van niet-gemeentelijke investeerders mogelijk maakt om de toekomstige kapitaalnoden van Publi-T/Elia en/of Publigas/Fluxys in te vullen, zonder de publieke controle over het transport van energie te verliezen en zonder bijkomende middelen bij de gemeenten te moeten opvragen;

2/ het Vlaamse aandeelhouderschap in Publigas en Publi-T te verzekeren en te stroomlijnen;

3/ de vooropgestelde dividenduitkeringen vanuit Publi-T en Publigas aan de gemeenten maximaal te handhaven.

MOTIVERING PLAN VAN AANPAK

Cruciaal is dat om voormeld doel te realiseren de oprichting van TRANSCO ENERGY in **twee duidelijk onderscheiden fasen** zou gebeuren. Immers, ondertussen is duidelijk geworden dat een nieuwe kapitaalbehoefte van Elia (en dus Publi-T) zich pas vanaf 2025 zou manifesteren.

Er wordt daarom voorgesteld in twee fasen te werken waarbij in 2024 louter een **wachtstructuur** wordt opgericht en waarbij pas in een latere, volgende fase – bij een concrete kapitaalbehoefte die zich vermoedelijk in 2025 manifesteert – Intergem net zoals de andere betrokken opdrachthoudende verenigingen hun aandelen Publi-T en/of Publigas inbrengen, in combinatie met een inbreng van niet-gemeentelijke partners. De gemeenten worden nu bevroegd over de oprichting van de wachtstructuur en zullen later ook over de volgende fase nog afzonderlijk worden bevroegd, ook al is strikt juridisch gezien de raad van bestuur bevoegd om dergelijke beslissingen te nemen. Het is dus geenszins zo dat een goedkeuring van de eerste fase ook automatisch een goedkeuring van de tweede fase inhoudt.

In de eerste fase zou Intergem net zoals de andere betrokken opdrachthoudende verenigingen **één symbolisch aandeel in TRANSCO ENERGY cv** nemen door middel van een **minimale cash-inbreng** van EUR 2.000, nodig voor de oprichting en eerste minimale kosten van de vennootschap. Er wordt voor alle duidelijkheid nog geen enkel aandeel Publi-T of Publigas ingebracht. Tezelfdertijd zouden Participatiemaatschappij Vlaanderen (PMV) en Ethias tussenkomen en ook elk een aandeel verwerven door een gelijke minimale cash-inbreng. Op die manier geven beide aan dat ze de niet-bindende intentie hebben mee te werken aan de verdere verankering van Publi-T en Publigas en dus Elia en Fluxys. De – toch wel symbolische – aanwezigheid van PMV en Ethias sluit evenwel geenszins uit dat later andere investeerders een (even belangrijke) rol spelen. Integendeel, dat is net de bedoeling. In aanloop naar en tijdens deze eerste fase wordt ook steeds alle toepasselijke en geldende regelgeving nageleefd, zoals o.a. de regelgeving inzake overheidsopdrachten, mededinging, de algemene beginselen behoorlijk bestuur en deugdelijk bestuur, wat uiteraard ook het geval zal zijn in aanloop naar en tijdens een volgende fase. De principiële en symbolische deelneming van PMV en Ethias onderbouwt de oprichting van de vennootschap TRANSCO ENERGY cv (o.a. gezien deze partijen vertrouwd zijn met de investeerdersmarkt en zelf achterliggend ook publieke Belgische en Vlaamse aandeelhouders hebben). Voor de goede orde wordt ook vermeld dat PMV en Ethias geen enkele vorm van vergoeding vragen van, of factureren aan Intergem of TRANSCO ENERGY cv.

Uit onderzoek is gebleken dat in aanloop naar de eerste fase geen marktbevraging nodig is, oa gezien de oprichting van TRANSCO ENERGY cv duidelijk niet onder het toepassingsgebied van de Wet Overheidsopdrachten of de Wet Plaatsing Concessies valt. In aanloop naar een volgende fase zal wederom alle toepasselijke en geldende regelgeving geanalyseerd en nageleefd worden, waarbij – indien toepasselijk – bijvoorbeeld wel een marktbevraging kan moeten georganiseerd worden.

Deze gefaseerde aanpak heeft een aantal duidelijke **voordelen**:

- bij een eerstvolgende kapitaaloperatie van Elia/Publi-T (of Fluxys/Publigas) kan **sneller geschakeld** worden, vermits al een geschikte juridische structuur is opgezet. Bovendien bestaat dan reeds een duidelijk afgelijnde **overlegstructuur** die de invulling van toekomstige kapitaaloperaties kan voorbereiden;
- er dienen nu nog **geen verregaande akkoorden** te worden gesloten met de niet-gemeentelijke partners, inzake waarderingen, ruilvoeten, bestuurlijke rechten, etc. Dat betekent dat de gemeenten hierover nog niet dienen te oordelen en de nodige tijd kan worden uitgetrokken om evenwichtige akkoorden te bereiken met alle betrokken partijen.

Enige **nadeel/risico** is dat TRANSCO ENERGY cv zijn rol niet zou kunnen waarmaken, hetzij omdat in een volgende fase geen akkoord kan worden bereikt tussen partijen over de economische inbreng, hetzij omdat in de tussentijd een andere weg zou bewandeld worden om de Vlaamse aanwezigheid in Publi-T/Elia en Publigas/Fluxys te bestendigen. Echter, het risico voor de gemeenten is in deze fase **beperkt tot de minimale cash-inbreng**. Er vindt immers nog geen economische inbreng plaats.

De oprichting van de privaatrechtelijke structuur heeft een aantal duidelijke **voordelen**, zoals het gegeven dat het veel toegankelijker is voor, en gekend door, externe investeerders dan de publiekrechtelijke figuur van de opdrachthoudende vereniging, zonder daarbij de rechten en belangen van de gemeenten uit het oog te verliezen. Dat de gemeenten niet rechtstreeks deelnemen in de vennootschap zou men als **nadeel of risico** kunnen bekijken maar cf. het DLB heeft Intergem decretaal recht op minstens één bestuurder, waarbij deze regelmatig verslag moet(en) uitbrengen in de raad van bestuur van Intergem. Een effectieve inbreng van aandelen Publi-T en/of Publigas zal ook ter bekrachtiging aan de algemene vergadering worden voorgelegd.

Intergem komt zo ook tegemoet aan de omzendbrief KBBJ/ABB 2023/1, haar inhoud en haar bewoordingen, teneinde het beleid van de nieuwe gemeenteraden of de toekomstige ontwikkeling van de financiën in volgende legislaturen niet nodeloos te verstoren. De oprichting van TRANSCO ENERGY cv heeft dan ook geen substantiële financiële impact op de in Intergem deelnemende gemeentebesturen.

Alle voorgaande voordelen kan Intergem niet zelf bieden.

SAMENGEVAT

Er wordt voorgesteld in twee fasen te werken waarbij in 2024 louter een wachtstructuur wordt opgericht en waarbij pas in een latere, volgende fase – bij een concrete kapitaalbehoefte die zich vermoedelijk in 2025 manifesteert – Intergem net zoals de andere betrokken opdrachthoudende verenigingen hun aandelen Publi-T en/of Publigas inbrengen, in combinatie met een inbreng van niet-gemeentelijke partners.

In elk geval worden er nu geen onomkeerbare stappen gezet, noch zijn er onomkeerbare financiële engagementen voor Intergem en/of de gemeenten. Zonder de inbreng van aandelen Publi-T en Publigas kan TRANSCO ENERGY cv eenvoudig vereffend worden indien dat nodig zou blijken. Ook al is de tweede

fase - de inbreng van de aandelen Publi-T en/of Publigas - strikt juridisch gezien een prerogatief van de raad van bestuur, toch zal in voorkomend geval de beslissing over de inbreng ter bekrachtiging aan de algemene vergadering worden voorgelegd, ten einde zich ervan te verzekeren dat de hele operatie voldoende draagvlak heeft bij de gemeentelijke aandeelhouders.

BESLUIT

We hopen dat dit verslag aantoont dat TRANSCO ENERGY cv een gepast en nodig instrument is om de Vlaamse aanwezigheid in Publi-T/Elia en Publigas/Fluxys voor de toekomst te verzekeren, zonder de gemeenten financieel te belasten, waarbij het risico niet opweegt tegenover de voordelen, zeker rekening houdend met de voorgestelde gefaseerde aanpak.

Aldus opgesteld op 14 maart 2024.

De raad van bestuur

Veerle Vincke
Ondervoorzitter

David Coppens
Voorzitter